

Inger Cecilie Grindskov.

Sep. 1994.

107437

1

HVOR GODE ER NORDMENN?

Det som fikk det meste av den øvrige verden, og til slutt tyskerne selv til å miste aktelsen for "Det tredje Riket", var ikke dette regimets understrekning av det tyske og de germanske folks verd.

Hadde tanken enda vært å respektere hverandres egenart, som folkeslag såvel som individer..

Det er godt og naturlig å føle seg nært knyttet til dem som også bokstavelig står en nærmest. Eller det kan uttrykkes slik: "Det er sikkert meningen med mennesket, at det skal kjenne sin egenart, sine evner og sine anlegg og å utvikle den på beste måte." "Likeså sikkert er det meningen at hvert folk og hver enkelt rase skal utvikle sine særegne anlegg og evner til den høyeste fullkommenhet, og ikke prøve å utslette den ulikhet som Vår Herre har skapt. Nettopp en klar bevissthet om dette innebærer kimen til en anerkjennelse av andre raser og folk som hittil har vært utenkelig" (VQ, FF 17.9.1938).

Det tredje rikets syndefall besto i at grupper og enkeltmennesker ble frakjent sitt menneskeverd.

Ingen får mindre menneskelig verdighet ved måten andre behandler dem på. Vår menneskelige verdighet reduseres i den grad vi frakjenner andre mennesker deres verd. Da kan vi nedverdige oss til handlinger vi senere vil ha problemer med å vedkjenne oss.

At mennesker gruppevis har frakjent andre grupper menneskeverd, er dessverre ikke enestående for Hitlers regime. Aktuelle eksempler ser vi i det tidligere Jugoslavia og i Rwanda.

At jødene gjennom tidene har vært en utsatt gruppe, er altfor velkjent. Det er et vanlig fenomen at det å velge å leve og å tenke annerledes enn flertallet fører til forfølgelse. Og om noe går galt, og det gjør det som oftest, fører det igjen ofte til at en slik gruppe utpekes til syndebukker.

Bare jødene brukte på guddommelig anvisning dyr som syndebukker.

Leo Eitinger beskriver fenomenet slik på s. 139-140 i sin bok "Mennesker blant mennesker": "Den alvorligste psykiske mekanisme som fører til en negativ og avvisende holdning overfor minoriteter, er bruken av dem som syndebukker. Vi vet at alle mennesker i sitt dypeste sjelsliv har en rekke mørke drifter og egenskaper som man kan bli redd for, som man må bekjempe, bli ferdig med i en eller annen form, og som man nødig vil kjennes ved. Dette er grunnleggende psykologiske kjennsgjerninger. Det finnes mange måter å løse konflikten mellom de mørke kreftene i oss selv, og de behov som vårt overjeg, vår samvittighet eller samfunnet har, for at vi skal kunne fungere på en tilfredsstillende måte. En av de uheldigste måter man kan "velge" for å bli ferdig med sine ubevisste mørke krefter på, er å projisere dem på andre - og da særlig minoriteter. Minoritetene tillegges da alle de onde egenskaper man ikke selv tør eller kan kjennes ved. Har man også latente fordommer - kan de begrunnes med at alle minoritetsmedlemmer har dårlige egenskaper og at det derfor er

all mulig grunn til å hate dem.

Sartre har pekt på at disse menneskenes antipati overfor en minoritet i virkeligheten ikke har noe som helst med minoriteten å gjøre. De har bare funnet en lettvinnt løsning en gang for alle og skyver skylden for alt som er galt, all nød og urettferdighet, alle skjevheter i samfunnet over på en spesiell gruppe, på minoriteten." "Hvem som helst kan tillegge en minoritet alle de onde egenskaper vedkommende selv aner i sin egen underbevissthet. På den måten fremstår vedkommende selv som uskyldsren, både i egne og andres øyne."

"Syndebukkreaksjonen er således alltid en meget farlig psykologisk reaksjon. Den får sin næring av sterke, ubevisste følelsmessige krefter som kan føre til de mest alvorlige og ekstreme handlinger. Disse handlinger er motivert ut fra ubevisste, sterke, driftsmessige impulser. De unndrar seg derfor intellektuell kontroll og følgelig også en bevisst etisk vurdering."

I samme bok(s.34-35) gjengir forfatteren en oppstilling av historikeren Raul Hilberg, der han sammenligner kristne lover mot jøder med tilsvarende nazilover.

Her vil jeg i tillegg sammenligne med norske forhold:

År 306 Synoden av Elvira	Nazitransportministerium 30.12.39
Jøder og kristne må ikke spise sammen.	Jøder må ikke spise i spisevognen.

Her finnes det ikke norske paralleller. (Heller ikke overfor jøder).

År 535 Synode av Clairmont	Lov av 7.4.1933
Jøder må ikke inneha offentlige embeter.	Jøder må ikke inneha offentlige embeter

De tap av statsborgerlige rettigheter en anklaget kunne bli frakjent ifølge landssvikanordningen, var delt i 9 punkter.
punkt 3: Tap av offentlig tjeneste som den skyldige innehar.
punkt 4: Tap av adgang til å inneha offentlig tjeneste.

År 538 Tredje synode av Orleans:	Lov av 3.12.1938:
Jøder må ikke vise seg i gatene under påskeuken.	På nazi-festdager kan jødene forvises fra alle offentlige gater og steder.

I diverse norske aviser fra mai 1945 står denne og lignende annonser:**PORTFORBUD** gjelder for alle medlemmer av N.S. den 17.mai. Portforbudet gjelder også kvinner som har hatt omgang med tyskerne. POLITIMESTEREN.

År 681 12.synode av Toledo:	Store bokbål i Nazi-Tyskland
Talmud og andre jødiske bøker skal brennes.	10.5.1933.

Tilsvarende bokbål var det i Norge 12 år senere. Dette var dels bøker tatt fra NS-kontorer og bøker og album fra NS-folks

hjem. Dels brant folk egne bøker, f.eks av Knut Hamsun. I tillegg ble trykte, ennå usolgte bøker av medlemmer av Nasjonal Samling tilintetgjort etter ordre fra departementet. Det gjaldt for eksempel Kristen Gundelachs gjendiktning av Goethes Faust I og II.

År 692 Trulanske synode: Lov av 25.7.1938
 Jødiske leger må samme innhold.
 ikke behandle
 kristne pasienter.

Punkt 5 i rettighetstap ifølge Landssvikanordningen:
 Tap av rett til å inneha stilling eller drive erverv som er betinget av offentlig autorisasjon eller godkjenning. Dette gjaldt i høy grad leger. I likhet med et utall andre organisasjoner ekskluderte også legeföreningen medlemmer som tilhørte Nasjonal Samling våren 1945.

År 1078 Synode av Gerona: Lov av 24.12.1940
 Jøder må betale "Sozialausgleichsabgabe"
 skatter og avgifter (til nazipartiet).
 til Kirken.

Landssvikanordningen. Bøter og erstatning med "solidarisk ansvar" for alle tap og utgifter, men uten fradrag av positive verdier tilført i okkupasjonstiden.

År 1215 Fjerde Lateran- Dekret av 28.10.1939:
 konsil: Spesielt gjeldende for Polen.
 merkede klær. Fra 1.9.1941 for "hele det
 Spesielle hatter, tyske rike": Gul stjerne.
 gule merker. (Kopi
 av muslimsk best-
 emmelse: kristne
 blått, jøder gult
 belte.

Dette ble heller ikke innført i Norge, hverken for jøder eller for medlemmer av Nasjonal Samling. Bare gode avisforslag, som følgende fra Telemark Arbeiderblad 4.8.1945 forekom: "Bør løslatte landssvikere få armbind med N.S.?"

Metallurgen støtter uttalelse fra Herøya Arbeiderforening. (Herøya Fabrikker ble av de allierte ansett for så viktig for tyskerne at amerikanerne bombet dem i juli 1943). Porsgrunn Metallurgiske fagforening har i medlemsmøte vedtatt denne uttalelsen: "Porsgrunn Metallurgiske Fagforening vil på det sterkeste slutte opp om Herøya Arbeiderforenings protest-forslag angående myndighetenes likegyldighet når det gjelder arrestasjon og løslatelse av NS-medlemmer og andre landssvikere.

Er myndighetene klar over at disse udyr i menneskeskikkelse kan blande seg med gode nordmenn både på badeplasser, sportsplasser etc., og man kan da ufrivillig komme i samtale med dem. Vi forstår myndighetenes vanskeligheter med å huse alle disse, men la oss komme med et forslag:

Alle skal ha portforbud og når de skal utføre sine ærender

eller på en eller annen måte forlate sine hjem, skal de bære armbind med NS-merke i. Vi krever en fortgang i denne så landsviktige sak."

År 1267 Synode av Wien:	24.10.1941
a) Forbud mot at kristne skulle delta i jødiske religiøse seremonier eller tilstelninger.	Forbud mot vennlig forbindelse med jøder.
b) Jøder og kristne må ikke drøfte katolske trosspørsmål med hverandre.	

Einar Gerhardsen sendte denne skrivelsen til kommunale funksjonærer og arbeidere i Oslo (gjengitt bl.a i Agderposten 27.7.1945) hvor det bl.a. står: "I begynnelsen av året sendte hjemmefrontens ledelse ut parole om at det skulle samles inn opplysninger om NS-medlemmer og andre som under okkupasjonen hadde vist en lite verdig holdning. Opplysningene skulle brukes som bevismateriale under oppryddingen etter krigen. Ordføreren har bragt i erfaring at Hjemmefrontledelsens kommunegruppe på samme tid anmodet sine tillitsmenn innen de forskjellige etater i kommunen om å samle slike opplysninger. 1: Medlemmer av N.S. En gir opplysninger om disse som kan ha interesse."

"6: De som f r i v i l l i g har samarbeidet med N.S. eller tyskerne, påtatt seg oppdrag for disse, nydt fordeler, ytet medlemmer av N.S. eller tyskerne gunstbevisninger, f.eks. ved presanger og blomster, skaffet varer osv. Herunder medtas også de som har hatt privat samkvem med tyskere og medlemmer av N.S."

"For å forebygge misforståelse gjør jeg oppmerksom på at enhver etatsjef og funksjonær(arbeider) forøvrig etter loven er forpliktet til å medvirke til, herunder også ta initiativet til, at utrenskning av N.S. og "stripete" funksjonærer blir gjennomført på effektiv måte."

År 1267 Synode av Breslau:	Lov av 21.9.1939:
Tvangsflytting til egne boligområder (Geto Nuovo Venezia 1516)	Tvangsflytting til egne boligområder, ghettoisering i Polen.

I "Morgenbladet" 16.6.1945 gjengir advokat Johan Hoffmann, juridisk konsulent for leieboerforeningen i Oslo, fra foreningens medlemsorgan bl.a. følgende: "Byens befolkning vil ikke tåle den situasjon at medlemmer av NS og andre landssvikere skal bli sittende i gode, rommelige boliger, mens folk som har satt inn sine liv hjemme og ute for Norges sak, skal bli henvist til å slå seg ned i tyskerbrakkene. Det er ikke vår mening at noen NS-familie bør kastes ut av sin leilighet som hevn." "Utkasting av NS-familier bør derfor bare finne sted etter rekvisisjon av Oppgjørskontoret og fordi Oppgjørskontoret ikke har noen annen utvei til å skaffe en hederlig familie et sted å bo. Ingen må tro at anbringelse av

quislinger i tyske-brakkene er noe ønskelig tiltak i og for seg. Systemet minner betenkelig om de ghettoer som enkelte land har henvist jødene til. Når det gjelder NS-medlemmer veier kan hende hensynet til de voksne minst. Disse har allerede vist at de er lite skikket til lojalt samarbeid med resten av nasjonen. Det som er ille er at barna skal vokse opp i slikt ghetto-miljø. Det er klart at brakkenes innbyggere vil få et stempel på seg som barna burde forskånes for, både for sin egen og samfunnets skyld.

Henvisninger av NS-familier til ledige brakker må derfor ikke komme på tale i større utstrekning enn absolutt nødvendig. Men vi kan ikke skjønne at det i den foreliggende situasjon er noen vei utenom, hvis en skal unngå den mest skrikende urettferdighet."

Det ble heller ikke unngått.

År 1269 Synode av Ofen:
Salg av fast eiendom
til jøder forbudt.

Lov av 3.12.1938:
Tvangssalg av fast eiendom som er i jødisk besittelse.

Punkt 9 i tap av statsborgerlige rettigheter ifølge landssvikanordningen inneholder bl.a.:

Tap av adgang til å eie eller erverve:

a) fast eiendom

b) slik rettighet i fast eiendom som det etter gjeldende lovgiving trenges konsesjon til å erverve.

År 1434 Baseler konsil:
(19.sesjon): Jøder
må ikke erverve
akademiske grader.

Lov av 25.4.1933:
mot overfylte tyske skoler
og universiteter.
dvs.: Jøder utelukkes fra
akademisk utdanning.

Punkt 1 i tap av statsborgerlige rettigheter:

Tap av stemmerett i offentlige anliggender.

Tap av stemmerett for ti år ble idømt enhver som ble dømt i oppgjøret, selv om det gjaldt den minste bot. Alle anklagede ble før dom fratatt stemmeretten ifølge rundskriv fra

Riksadvokat Arntzen til statsadvokatene 6.6.1945. Medlemmer av Nasjonal Samlings Ungdoms Forbund og barn av NS-foreldre ble utvist fra skoler, universiteter og høyskoler.

Lov om det kongelige Frederiks Universitet av 9.10.1905 pgf 40 lyder: Taber nogen Studerende som Følge af endelig Straffedom de statsborgerlige Rettigheder, bliver han at relegere for den tid, for hvilken han er frakjendt disse.

Hilsen

Inger Cecilie
STRINDSÅSEN